

ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ № 19
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТЗОШ І-ІІІ ст. №19

Лідія Бачинська Лідія БАЧИНСЬКА

Освітня програма

Тернопільської загальноосвітньої

школи І-ІІІ ступенів №19

Тернопільської міської ради

Тернопільської області

5-В, Г, 6-ті класи НУШ

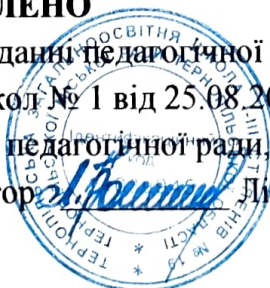
СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради школи

(протокол № 1 від 25.08.2023 року)

голова педагогічної ради,

директор *Лідія Бачинська* Лідія БАЧИНСЬКА

Тернопіль 2023

1. Пояснювальна записка.

Тернопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 19 Тернопільської міської ради Тернопільської області є закладом загальної середньої освіти, який діє на підставі Статуту, затвердженого наказом управління освіти і науки Тернопільської міської ради від 18.11.2016 № 521, Ліцензії АА № 139148 на надання освітніх послуг, Правил внутрішнього розпорядку, затверджених на зборах трудового колективу №2 від 27.08.2022. Заклад підпорядковується управлінню освіти і науки Тернопільської міської ради.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2023-2024 навчальному році освітня програма Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №19 розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-ІХ (із змінами), «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної», постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»; постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 № 988-«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».

Освітню програму в 5-6 класах складено на основі Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235),

Освітня програма для 5-6 класів ТЗОШ І-ІІІ ст. №19 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної Типової освітньої програми і може передбачати

перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального/максимального навантаження для кожної галузі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та або інтегровано з іншими навчальними предметами;

- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма реалізує Стратегію розвитку закладу.

Мета діяльності закладу: творення середовища для навчання, виховання та формування цілісної особистості на засадах національно-духовних цінностей та людських якостей.

На реалізацію визначеної мети спрямовані такі завдання:

- забезпечити якість освіти, яка відповідає сучасним освітнім стандартам шляхом модернізації її змісту, створення моделі закладу на основі інтеграції законодавчих змін і концептуальних ідей профільної школи;
- модернізувати ресурсне забезпечення освітнього процесу;
- створити умови для розвитку обдарованих учнів із високими інтелектуальними здібностями;
- працювати над створенням єдиного інформаційного простору;
- постійно працювати над підвищенням професійної майстерності учителя;
- підвищити ефективність управління школою через упровадження державно-громадського управління освітнім процесом;
- працювати над зростанням конкурентоспроможності закладу на ринку освітніх послуг;
- забезпечити системне використання здоров'язберезувальних технологій в освітньому процесі;
- працювати над модернізацією та удосконаленням матеріально-технічної бази закладу;
- проводити оцінювання результативності роботи через запровадження моніторингу якості освіти (ВСЗЯО);
- виконувати заходи з реалізації Держстандарту;
- зміцнювати співпрацю між усіма учасниками освітнього процесу.

У ТЗОШ І-ІІІ ст. №19 у 2023-2024 навчальному році сформовано шість 5-6-их класів НУШ. Режим роботи закладу п'ятиденний. Мова навчання – українська.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. У закладі впродовж літа 2023 дообладнано приміщення шкільного укриття та створено умови для переходу всіх класів на очне навчання. У разі виникнення

загрози для життя і здоров'я учасників освітнього процесу здійснюватиметься за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення педагогічними працівниками консультацій в синхронному режимі. Уроки української, іноземних мов, інформатики проводитимуться синхронно. При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти: перша група відвідує заняття в понеділок, середу, п'ятницю, а друга – у вівторок та четвер. За потреби буде організовано індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню). Рішення щодо організації освітнього процесу приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть перевести дитину на індивідуальну форму навчання (екстернат, домашнє навчання, педагогічний патронаж). Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

За потреби освітній процес буде організовуватись із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньої програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня/учениці). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу

Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за №184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) відображено в додатку 1 до Освітньої програми.

Відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 року №128 «Про затвердження Нормативів наповненості груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами) класи з наповненістю більше 27 учнів діляться на групи при вивченні української мови, іноземних мов, трудового навчання, технології, інформатики.

Відповідно до запитів батьківської громадськості 2 години варіативної складової навчального плану в 5-В, Г, 6- А,Б,В виділено на вивчення другої іноземної мови (німецька, французька). - 1 годину математики, 0,5 години інформатики та 0,5 години зарубіжної літератури замінено 2 годинами другої іноземної мови для поділу на групи при вивченні трудового навчання в 6-Г класі.

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у

		<p>спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у</p>

		<p>життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
	<p>Ініціативність і підприємливість</p>	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційностійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидко змінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

4. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

5- 6-ті класи

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Модельні навчальні програми
Мовно-літературна	Українська мова	<p>Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В. Попова Т.Д.) https://drive.google.com/file/d/1DzL9Eu9UXz73oINyRRF12sMToqvcCLed/view?usp=sharing</p>
	Українська література	<p>Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.) https://drive.google.com/file/d/1mZUOTHruXmNjXck7fimtL5bPRcQvXwgFR/view?usp=sharing</p>
	Зарубіжна література	<p>Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М. та інші) https://drive.google.com/file/d/1Mkx9ejfzSArRZXd1V56Nvho0oTXsX0UP/view?usp=sharing</p>
	Іноземна мова (англійська)	<p>Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І., Мойсіук В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)</p>

		https://drive.google.com/file/d/1QtBRLiTenKDCcA5JDu0CB1.8erLto0DbNv/view?usp=sharing
	Друга іноземна мова (польська, німецька)	<p>Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропечька І. Б., Якоб О. М., Добра О. М., Самойлюкевич І. В., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун С. Л.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/197vT9KTM6SRSci04yqZY544t8LnlPnUj/view?usp=sharing</p>
Математична	Математика	<p>Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/174eWhQpn_qib08MSK_0GGucbM5AHZONE/view?usp=sharing</p>
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	<p>Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZyHn0xenL-Samd4G4nsw2cyFr488aHfZU/view?usp=sharing</p>
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	<p>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/17MwEgus-Ahsa_nbw9OaDloZrM7wYHGZS/view?usp=sharing</p>
	«Духовність і мораль в житті людини і суспільства»	<p>«Духовність і мораль в житті людини і суспільства» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В. М., Сіданіч І. Л., Грищук Д. Г., Губеня І. І., Лахман Н. М.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1fnivgsYNti4mTtrIXkWMi001UVxXo_bd/view?usp=sharing</p>
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	<p>Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Мартинюк О. О., Гісем О. О., Охредько О. Е.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1wlg-nKpDNPMfT69AE92pzqILRn-1uMjh/view?usp=sharing</p>
Інформатична	Інформатика	<p>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н. В., Барна О. В.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1leaTWGqReI5SxsO35VFrTV3ipNaUu5X6/view?usp=sharing</p>
Технологічна	Технології	<p>Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти автори Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1gpXUwsalrQ0Zll1v65oXabHRqZLlk5G-/view?usp=sharing</p>

Мистецька	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.) https://drive.google.com/file/d/1MulHajU0pMiPny7INWRvu8rtXoMYz6D7H/view?usp=sharing
	Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.) https://drive.google.com/file/d/1MulHajU0pMiPny7INWRvu8rtXoMYz6D7H/view?usp=sharing
Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. та інші) https://drive.google.com/file/d/1drw8kG38o9vkGH9IA21Y8ev1eQ9LjS5E/view?usp=sharing

6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

У рамках академічної свободи обрано наступні форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«ігри», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконус навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 5 класах.

У зв'язку з агресією РФ проти України та з метою створення безпечних умов для учасників освітнього процесу, при виникненні загрози для життя і здоров'я здобувачів освіти та педагогічних працівників, дирекцією закладу приймається рішення про перехід на дистанційне навчання. Для надання якісних освітніх послуг педагого застосовують такі інструменти дистанційного навчання:

Google Classroom

Головним в Google Classroom є організація спільної роботи, для цього він об'єднує в собі: Google Диск для створення і обміну завданнями, Google Документи для їх написання, Gmail для спілкування і Google Календар для розкладу. Здобувачі освіти можуть бути запрошені до класу через приватний код, чи автоматично імпортуватися з шкільного сайту. Кожен клас створює

окрему папку на Google диску відповідного користувача Google Drive, куди подасться робота, котру оцінює викладач.

Zoom

Zoom відмінно підходить для відеоконференцій, роботи, індивідуальних і групових занять. Користувачі можуть використовувати додаток як на комп'ютері, так і на планшеті і телефоні. До відеоконференції може підключитися будь-який користувач через посилання або ідентифікатор конференції.

Edmodo

Edmodo - це глобальна освітня мережа, яка допомагає учасникам навчального процесу спілкуватися між собою та користуватися ресурсами, необхідними для повного розкриття свого потенціалу.

Edmodo — освітня технологічна платформа, що пропонує комунікацію, співпрацю та можливість тренерської роботи для загальноосвітніх шкіл, коледжів та викладачів. Мережа Edmodo дає вчителям змогу ділитися вмістом, створювати тести, вікторини та опитування, керувати спілкуванням з учнями, колегами та батьками.

Kahoot

Kahoot - безкоштовна платформа для навчання в ігровій формі, яка підходить для будь-якого навчального предмета і будь-якого віку. З його допомогою можна створити тест, опитування, навчальну гру або влаштувати марафон знань. Додаток працює як в настільній версії, так і на смартфонах.

Mentimeter

Mentimeter - онлайн-опитування в режимі реального часу.

Padlet

Padlet - сервіс для спільної роботи та створення віртуальних дошок. Кожен учень може розмістити свою роботу на дошці, а вчитель - прокоментувати і оцінити його роботу.

Learningapps

Learningapps - сервіс для підтримки процесів навчання та викладання за допомогою невеликих інтерактивних модулів. Ці модулі можуть використовуватись безпосередньо як навчальні ресурси або для самостійної роботи.

OnLineTestPad

OnLineTestPad - сервіс для організації і проведення тестування. Один з кращих сервісів для організації тестування.

Wizer me

Wizer me - простий і швидкий інструмент для створення інтерактивних робочих аркушів с завданнями і вправами, в тому числі і на основі відео. За допомогою сервісу можна створювати цікаві дидактичні матеріали по будь-якій темі шкільної програми з використанням текстів, відео, аудіо, зображень, в тому числі інтерактивних. На платформі сервісу можлива організація спільної віддаленої роботи педагогів зі створення дидактичного матеріалу.

Matific

Matific — це збірник математичних онлайн-вправ, за допомогою яких учні вчать розв'язувати задачі та критично мислити в процесі пізнання. Matific розроблено командою експертів в області освіти для закріплення учнями концептуального розуміння при вивченні математики у 1-6 класах та підготовці до школи. Matific взаємодіє з учнями через захопливу навчальну платформу, охоплює вашу навчальну програму з математики та дає учням можливість опанувати учнями матеріал в ігровій формі, стимулюючи при цьому мислення.

5. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

В оцінюванні навчальних досягнень учнів виділяється поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. До вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності залучатимуться здобувачі освіти.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників,

осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Техніки та інструменти формувального оцінювання

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку 6.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу (протокол №1 від 30.08.2023) ухвалила рішення про оцінювання результатів навчання складників базового освітнього компонента. А саме, семестрове оцінювання здійснювати з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюватиметься за потреби на розсуд закладу освіти залежно від епідситуації.

Річне оцінювання здійснювати на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п. п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оскільки у 2023-2024 навчальному році закінчується адаптивний період для учнів 6-их класів НУШ, то педагогами закладу впродовж вересня розроблятимуться компетентнісні задачі щоби визначити рівень формування компетентностей. Класні керівники продовжать вести Щоденники спостережень для визначення рівня сформованості наскрізних умінь.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;

комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів заклад застосовує Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 7). У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, на засіданні педагогічної ради колективу від 30.08.2023 (протокол №1), прийнято рішення що у вересні, 2023 у 5-их класах підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснювати шляхом використання формульованого оцінювання, та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі), в жовтні - за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)». У листопаді від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою перейдуть до оцінювання за бальною шкалою. При виставленні семестрової оцінки за I семестр орієнтуватись на досягнення здобувачів освіти та оцінки, при виставленні річного бала – на оцінки за I та II семестр та особистий поступ здобувачів освіти, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Оцінювання учнів, які здобувають освіту за індивідуальною формою.

Оцінювання учнів, які здобувають освіту за індивідуальною формою (екстернат, домашнє навчання) здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) та наказом Міністерства освіти науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Екстерни складають річне оцінювання та атестацію. Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми.

Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію.

Оцінювання, зокрема підсумкове (тематичне, семестрове, річне), результатів навчання здобувачів освіти може здійснюватися за потреби з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Керуючись нормою Закону України "Про повну загальну середню освіту" (абзац третій частини четвертої статті 14) оцінювання результатів навчання учнів, які одночасно здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України, із тих предметів, які вивчаються в закордонній школі і відповідають предметам української типової освітньої програми, здійснюються на підставі результатів, отриманих у закордонній школі. Переведення оцінок, отриманих у закордонній школі у 12-бальну систему у межах автономії заклад здійснює

самостійно. Предмети, які діти не вивчали в школі країни перебування (українська мова, українська література, історія України, географія України, захист України, правознавство), оцінюють вчителі ТЗОШ І-ІІІ ст. № 19 Тернопільської міської ради Тернопільської області з використанням технологій дистанційного навчання.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- Кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Заклад використовує підручники, посібники, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, враховуючи методичні рекомендації МОН, вимоги Положення про електронні підручники, затвердженого наказом МОН України №440 від 02.05.2018 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 24.05.2018 за №621/32073.

Обладнання шкільних приміщень відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Навчальні класи і кабінети обладнані меблями згідно з діючими нормативними документами (Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Організація роботи навчальних кабінетів у школі здійснюється відповідно до вимог Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України №601 від 20.07.2004 року, Положення про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2004 р. № 407, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 червня 2004 р. за № 730/9329.

Оснащення кабінетів біології, географії, хімії, фізики, математики здійснюється відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України від 22.06.2016 №1704. Під час роботи у кабінетах інформатики,

фізики, хімії, біології, навчальних майстернях, спортивній залі на кожному уроці приділяється увага дотриманню учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчання учнів безпечних прийомів роботи, ознайомленню із заходами попередження травматизму, проводяться інструктажі відповідно до листа МОН України від 16.06 2014 р. № 1/9-319 «Організація навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх навчальних закладах».